

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

Συνοπτική Έκθεση Πεπραγμένων του έτους 1995

Παρά τις δυσκολίες που αντιμετώπισε το Κέντρο, εξαιτίας των δικαστικών αγώνων, που δυστυχώς δέν τελείωσαν, με άφορμή την προσπάθεια τής τ. Διευθύντριας κ. Άνας Παπαμιχαήλ-Κουτρούμπα νά επανέλθει στην ύπηρεσία ως Διευθύντρια, τὸ 1995 πραγματοποιήθηκε αξιόλογο έργο ἀπὸ τὴν ἐκλεγμένη Διευθύντρια Αἰκατ. Πολυμέρου-Καμηλάκη με τὴν ἀμέριστη συμπαράσταση τής Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κέντρου καὶ τής Διοικήσεως τής Ἀκαδημίας. Εἰδικότερα:

1. Δημιουργήθηκε στοιχειώδης ὑλικοτεχνική ὑποδομή γιὰ τὴν ἀξιοπρεπῆ ἐργασία τῶν ἐρευνητῶν με τὴν ἀγορὰ καθισμάτων καὶ τὴν ἐπιδιόρθωση καὶ καθαρισμό τῶν παλαιῶν γραφείων καὶ καθισμάτων. Ἀγοράστηκε, ἐπίσης, μεγάλο τραπέζι γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν ἐρευνητῶν πού ἐπισκέπτονται τὸ Κέντρο.

2. Ἀγοράστηκαν εἰδικές δελτιοθῆκες γιὰ τὴ σωστὴ ἀρχειοθέτηση τῶν ἀποδελτιωμένων τραγουδιῶν καὶ παραμυθιῶν.

3. Ἀπονεμήθηκαν οἱ ἔπαινοι ὕψους 6,5 ἐκ. δραχμῶν στοὺς συλλογεῖς λαογραφικοῦ ὑλικοῦ (46 τὸν ἀριθμό). Ἐξαιτίας τής καθυστέρησεως τής ἀπονομῆς τῶν ἐν λόγω ἐπαινῶν καὶ πληρωμῆς τῶν συλλογῶν ἀπὸ τὸ 1986 εἶχε ὀδηγηθεῖ τὸ θέμα στὴ Βουλὴ.

4. Ὁλοκληρώθηκε ἡ μελέτη γιὰ τὴ δημιουργία studio γιὰ τὴν ἀντιγραφή σὲ CDs καὶ διάσωση τοῦ πολύτιμου μουσικοῦ ὑλικοῦ τοῦ Κέντρου, χωρὶς νά διακυβεύεται ἡ μοναδικότητά του. Ἡ μελέτη ἔγινε ἀπὸ τὸν ἀκαδημαϊκὸ κ. Πάνο Λιγομενίδη σὲ συνεργασία με τὴν τότε Διευθύντρια τοῦ Κέντρου κ. Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, με βάση τὶς προτάσεις τῶν εἰδικῶν μουσικολόγων Γ. Ἀμαργιανάκη, Α. Λιάβα, Μ. Δραγούμη καὶ τοῦ τεχνικοῦ κ. Γ. Συρναίου κατὼς καὶ δεῖγμα τοῦ πρὸς διάσωσιν ὑλικοῦ πού ἔγινε σὲ εἰδικὸ studio με τὴν ἐπ.μέλεια τής ἐρευνητριας-μουσικοῦ κ. Μ. Ἀνδρουλάκη. Τὸ Πρόγραμμα πού θὰ ἀπαιτήσῃ δαπάνη περίπου 19 ἐκατ. δραχμῶν, μέρος τῶν ὁποίων ἔχει ἤδη ἐξασφαλισθεῖ ἀπὸ ἐπιχορήγηση τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ (5 ἐκατ.), ἔχει ἐγκριθεῖ ἀπὸ τὴ Σύγκλητο τής Ἀκαδημίας.

5. Τὰ ἀντικείμενα τής Μουσικῆς Συλλογῆς, πού βρίσκονται ἀκόμη χωρὶς φροντίδα σὲ ἀκατάλληλο χῶρο, ἐπισκέφθηκε ὁμάδα εἰδικῶν μουσειολόγων καὶ συντηρητῶν τοῦ Μουσείου Ἑλληνικῆς Λαϊκῆς Τέχνης καὶ ὑπέβαλε ἐμπεριστατωμένη

έκθεση για την ανάγκη και τόν τρόπο συντήρησης τους. Ήδη σέ συνεννόηση με μουσειολόγους τοῦ Μουσείου Ἑλλην. Λαϊκῆς Τέχνης καί τῆς Ἑταιρείας Ἑλλην. Μουσειολογίας θά γίνει ἡ συντήρησή τους. Τά μουσικά ὄργανα, ποῦ ἀποτελοῦν μέρος μέρος τῆς συλλογῆς, ἀνέβαλε νά συντηρήσει τὸ Μουσεῖο τῶν Λαϊκῶν Μουσικῶν Ὀργάνων με τὴν εὐγενική φροντίδα τῶν μουσικολόγων Γ. Ἀμαργιανάκη καί Λ. Λιάβα. Με τὴν καθοδήγηση τῆς κ. Αἰκ. Πολυμέρου-Καμηλάκη ἔγινε ἀπὸ ομάδα φοιτητῶν ἡ καταγραφή σέ καρτέλλες τῶν ἀντικειμένων τῆς μουσειακῆς συλλογῆς καί συνεχίζεται ἡ ἐπεξεργασία τοῦ ὑλικοῦ γιὰ τὴν ἔκδοση ὁδηγοῦ τῆς Μουσειακῆς Συλλογῆς.

6. Με τὴ συμπαράσταση τοῦ ἀντιπροέδρου (νῦν Προέδρου, 1996) τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Γ. Πεσμαζόγλου καί τὴν ἐπιστημονική συμβολή τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Πάνου Λιγομενίδη, ἡ τότε Δ/ντρια τοῦ Κέντρου Αἰκ. Πολυμέρου-Καμηλάκη ὑπέβαλε ὀλοκληρωμένο Πρόγραμμα μηχανοργάνωσης τοῦ Κέντρου γιὰ τὸ Β' Κοινωνικό Πρόγραμμα Στήριξης στὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας ὕψους 348 ἑκατ. δραχμῶν, τὸ ὁποῖο ἔχει ἤδη ἐγκριθεῖ καί ἐνταχθεῖ στὰ σχετικὰ Προγράμματα. Τὸ Πρόγραμμα αὐτὸ θά συμβάλει ἀποφασιστικά στὴν ἀξιοποίηση, με τὴ βοήθεια τῆς Πληροφορικῆς, τοῦ ὑλικοῦ τοῦ Κέντρου.

7. Στὸ πλαίσιο τῆς ἀσφάλειας καί ἀξιοποίησης τοῦ ὑλικοῦ τῆς βελτίωσης τῶν συνθηκῶν ἐργασίας καί αἰσθητικῆς τοῦ ΚΕΕΛ εἶχε προταθεῖ ἀπὸ τὴν τότε Διευθύντρια τοῦ Κέντρου κ. Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη καί εἶχε γίνει ἀποδεικτὴ ἀπὸ τὴν Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἡ πρόταση γιὰ ἀναζήτηση νέου χώρου γιὰ τὴ μεταστέγασή του. Οἱ δυσκολίες γιὰ τὴ μεταφορὰ τοῦ Κέντρου ἐκεῖ ὁδήγησαν, με τὴν προσωπικὴ παρέμβαση τοῦ Ἀντιπροέδρου κ. Πεσμαζόγλου, στὴν ἀπόφαση τῆς Συγκλήτου νά μεταστεγασθεῖ τὸ Κέντρο στὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Βασ. Σοφίας 79 διαμέρισμα τοῦ ἀειμνήστου Γ. Ἀθανασιάδη-Νόβα. Ἡ ἀπόφαση αὐτὴ τῆς Συγκλήτου συνδέεται με τὴν ἀπόφαση τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς νά πραγματοποιηθεῖ Διεθνὲς Συνέδριο γιὰ τὰ 80 χρόνια τοῦ Κέντρου Λαογραφίας.

8. Δρομολογήθηκε ἡ πραγματοποίηση Διεθνοῦς Συνεδρίου με θέμα: Οἱ σύγχρονες κατευθύνσεις τῆς Λαογραφίας καθὼς καί ἡ ἔκδοση ἐπετειακοῦ τόμου.

9. Ἀπὸ τὸν Σεπτέμβριο τὸ Κέντρο ἔχει ἀποκτήσει τέσσερεις, ἀξιόλογους συνεργάτες, με ἀποσπάσεις ἀπὸ τὴν ἐκπαίδευση. Πρόκειται γιὰ τὴν Ἀργεντούλα Πάσχαρη, θεολόγο καί φιλόλογο, ὑποψήφια διδάκτορα, ἀποσπασμένη ἀπὸ τὸ Βαρβάκειο Ἀθηνῶν, τὴν Χριστίνα Πετροπούλου, φιλόλογο, ὑποψήφια διδάκτορα ἀπὸ τὸ ΤΕΛ Κῶ Δωδεκανήσου, τὴν διδάκτορα Εἰρήνη Τουντασάκη, κοινωνικὴ ἀνθρωπολόγο, ἀποσπασμένη ἀπὸ τὸ Γυμνάσιο Μαλεσίνας, Φθιώτιδας καί τὴν Κυριακούλα Χρυσοῦ, φιλόλογο, ἀποσπασμένη ἀπὸ τὸ 33ο Λύκειο Ἀθηνῶν.

Ἐπισημαίνεται ἡ ἀπόσπαση τριῶν μουσικῶν, προκειμένου νὰ προχωρήσει ἡ ὑλοποίηση τοῦ Προγράμματος τοῦ μουσικοῦ τμήματος.

10. Ἀπὸ τὸν Νοέμβριο τὸ Κέντρο ἀπέκτησε ἓνα δευτερο Η/Υ γιὰ τὴ σύνδεσή του μὲ τὴ Βιβλιοθήκη τῆς Ἀκαδημίας.

11. Δρομολογήθηκε ἡ ἔκδοση τῆς Ἐπετηρίδας τοῦ Κέντρου μὲ τὴ συμμετοχὴ ὅλων τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου, ἀκαδημαϊκῶν καὶ παλαιῶν ἐρευνητῶν.

12. Ὅσον ἀφορᾷ τὴ συνεργασία μὲ ἐπιστημονικὰ Ἰδρύματα σὲ κοινὰ προγράμματα (Ἰδρυμα Λαμπράκη, Ἐθνικὸ Ἰδρυμα Ἐρευνῶν, Μουσεῖο Ἑλληνικῆς Λαϊκῆς Τέχνης, Λαογραφικὸ Μουσεῖο Λαρίσης κ.ἄ.) τὸ Κέντρο ἔχει ἀρχίσει νὰ προσανατολίζεται πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτή, μὲ γνώμονα πάντοτε τὴν διαφύλαξη τοῦ ὑλικοῦ καὶ τὴν διατήρηση τῶν δικαιωμάτων ἐπὶ τοῦ ὑλικοῦ αὐτοῦ καὶ τὴν προώθηση τῆς ἔρευνας. Ἐπίσης, δέχεται καθημερινῶς καὶ ἐξυπηρετεῖ μεγάλο ἀριθμὸ Ἑλλήνων καὶ ξένων ἐρευνητῶν καθὼς καὶ φοιτητῶν, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται ἐθελοντικὰ γιὰ τὴν προώθηση προγραμμάτων τοῦ Κέντρου.

13. Ἐχει ἐγκριθεῖ ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἐρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας Πρόγραμμα τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου Ἐλευθερίου Ἀλεξάκη καὶ Ἐλένης Ψυχογιοῦ μὲ θέμα: «Ὁ γάμος στοὺς κτηνοτρόφους. Στρατηγικὲς καὶ σύμβολα», τὸ ὁποῖο εὑρίσκεται σὲ ἐξέλιξη, παρὰλληλα μὲ τὰ ἄλλα προγράμματα τοῦ Κέντρου.

14. Πραγματοποιήθηκαν οἱ ἀποστολὲς τῶν ἐρευνητῶν καὶ εἰσήλθε στὸ Ἀρχεῖο τοῦ Κέντρου σημαντικὸς ἀριθμὸς σελίδων λαογραφικοῦ ὑλικοῦ καθὼς καὶ μουσικὸ μαγνητοφωνημένο ὑλικὸ καὶ βιντεοταινίες. Εἰδικότερα:

Ὁ ἐρευνητὴς Γεώργιος Αἰκατερινίδης πραγματοποίησε λαογραφικὴ ἀποστολὴ στὸ νομὸ Ἀρκαδίας.

Ὁ ἐρευνητὴς Ἐλευθέριος Ἀλεξάκης πραγματοποίησε λαογραφικὴ ἀποστολὴ στὸ νομὸ Ἰωαννίνων καθὼς καὶ ἐρευνητικὴ ἀποστολὴ στὴ Λέσβο κατὰ τὴν ὁποία βιντεοσκοπήσε τὴ θυσία Ταύρου (κουλμπάνι) στὴ Μονὴ Ταξιάρχῶν Μανταμάδου (4-6 Μαΐου 1995).

Ἡ ἐρευνήτρια Ἐλένη Ψυχογιοῦ πραγματοποίησε λαογραφικὴ ἀποστολὴ στὸ νομὸ Ἠλείας καθὼς καὶ ἐρευνητικὴ ἀποστολὴ γιὰ τὴν φωτογράφιση-βιντεοσκοπήση-καταγραφή τοῦ «Γενιτσαριστικοῦ χοροῦ» τῶν Ἀπόκρεω στὰ Λεχαινὰ Ἠλείας (Ἀπόκριες 1995) σὲ συνεργασία μὲ τὴν ἀνθρωπολόγο Ρένα Λουτζάκη.

Ἡ ἐρευνήτρια Μιράντα Τερζοπούλου πραγματοποίησε τὴν ἐντεταλμένη λαογραφικὴ ἀποστολὴ στὸ νομὸ Λαρίσης καθὼς καὶ ἐρευνητικὴ ἀποστολὴ στὴν Ἰμβρο, ὅπου φωτογράφησε καὶ βιντεοσκοπήσε τὶς φάσεις τῆς θρησκευτικῆς καὶ λαϊκῆς τε-

λετῆς κατὰ τὴν πανήγυρη τοῦ 15αὐγούστου (ἐκκλησιαστικὲς τελετές, θυσίαι ζώων γιὰ τὸ κουρμπάνι, ὀλονύκτια παρασκευὴ τῆς παραδοσιακῆς «κουρκούτας») κοινὸ γεῦμα, νεκρόδειπνα στὰ νεκροταφεῖα, παραδοσιακὰ γλέντι κ.ἄ.)

Ὁ ἐρευνητὴς Παναγιώτης Καμηλάκης πραγματοποίησε τὴν ἐντεταλμένη λαογρ. ἀποστολὴ στὸ νομὸ Πέλλης καὶ ἐρευνητικὴ ἀποστολὴ στὸ Ἄργος προκειμένου νὰ καταγράψει ὕλικὸ σχετικὸ μὲ τὰ ἀστικὰ ἐπαγγέλματα τῆς περιοχῆς Ἄργους κατὰ τὸν 19ο καὶ 20ὸ αἰώνα.

Ἡ ἐρευνήτρια Ἀλίκη Παληοδήμου πραγματοποίησε τὴν ἐντεταλμένη λαογραφικὴ ἀποστολὴ στὸ νομὸ Θεσπρωτίας κατὰ τὴν ὁποία ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ποικίλο πλούσιο ὕλικό, βιντεοσκόπησε ἐνδιαφέροντα ἔθιμα λαϊκῶν πανηγυριῶν.

Ἡ ἐρευνήτρια μουσικὸς Μαρία Ἀνδρουλάκη πραγματοποίησε τὴν ἐντεταλμένη λαογραφικὴ ἀποστολὴ στὸ νομὸ Δωδεκανήσου.

15. Στὸ Ἄρχεῖο ἔχουν καταθεθεῖ 15 χειρόγραφα γιὰ βράβευση καὶ ἀναμένεται νὰ καταθεθοῦν καὶ ἄλλα μέχρι τέλους τοῦ ἔτους ἀπὸ συλλογεῖς ποὺ ἔχουν ζητήσει καὶ λάβει ὁδηγίες ἀπὸ τὸ Κέντρο.

16. Καταβάλλεται προσπάθεια νὰ τακτοποιηθοῦν ἐκκρεμότητες καὶ κενὰ τοῦ καταλόγου τόπων προελεύσεως τῶν χειρογράφων τοῦ Κέντρου καὶ ἐλέγχου μὲ εὐχερῆ τρόπο τῶν ἀποστολῶν τῶν ἐρευνητῶν (χάρτης), προκειμένου νὰ γίνεταί προγραμματισμὸς τῶν ἀποστολῶν στὸ μέλλον. Τὴν ἐργασία ἔχουν ἀναλάβει οἱ ἀποσπασμένες στὸ Κέντρο φιλόλογοι Κυριακὴ Χρυσοῦ καὶ Ἀργεντούλα Πάσχαρη σὲ συνεργασία μὲ τὸν ἐρευνητὴ Παν. Καμηλάκη.

17. Τὸ ἀρχεῖο ἐργὸ τοῦ Κέντρου (ἀποδελτίωση, ταξινόμηση ὕλικου) πραγματοποιεῖται σὲ μειωμένη κλίμακα, ἐπειδὴ τὸ Κέντρο διαθέτει πλέον μόνο μία γραφέα, ἢ ὁποία ἐξυπηρετεῖ τὴ Διοίκηση (διέθετε πέντε γραφεῖς). Τὸ πρόγραμμα μηχανοργάνωσης τοῦ Κέντρου θὰ δώσει τὴ λύση στὸ ὄξυ θέμα τῆς ἀποδελτίωσης τοῦ τεράστιου ὄγκου τοῦ ἀρχεῖο ὕλικου καὶ τὴν ἀξιοποίησή του στὴ συνέχεια.

18. Ἡ εἰσαγωγὴ δίσκων στὴ Δισκοθήκη τοῦ Κέντρου ἦταν, ἐπίσης, περιορισμένη μέχρι τὸν Νοέμβριο.

19. Οἱ ἐρευνητὲς τοῦ Κέντρου κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ 1995 ἐκτὸς ἀπὸ τὴ δραστηριότητά τους ἐντὸς τοῦ Κέντρου παρουσίασαν καὶ ἐκτὸς τοῦ Κέντρου ἀξιόλογη δραστηριότητα μὲ τὴ συμμετοχὴ τους μὲ ἀνακοινώσεις, διαλέξεις κλπ. σὲ συνέδρια, σεμινάρια καὶ πανεπιστημιακὰ μαθήματα, σὲ τηλεοπτικὲς καὶ ραδιοφωνικὲς ἐκπομπές, δημοσιεύματα κ.ἄ.

Ειδικότερα:

Ο έρευνητής Γεώργιος Αικατερινίδης πραγματοποίησε όκτώ διαλέξεις-όμιλίες (στήν Καλή Βρύση Δράμας, στόν Σύνδεσμο Κρητών Καλλιθέας, στόν Πολιτιστικό Σύλλογο «Παλιά Άθήνα», στήν εκδήλωση «Ώο σεργιάνι στήν παράδοση» ύπό τήν αίγίδα τοῦ Ύπουργείου Πολιτισμοῦ καί τῆς Νομαρχίας Πειραιῶς, στά «Καραϊσκάκεια» στήν Καρδίτσα, στή «Μουσική Συνάντηση» στή Σίφνο, στό Ίδρυμα Γουλανδρή, στήν Έρέτρια), τρία μαθήματα (στό Άνοιχτό Παν/μιο τοῦ Δήμου Θεσ/νίκης, στό Πρόγραμμα Έπιμόρφωσης τῶν Έκπαιδευτικῶν στήν Άθήνα καί τόν Πειραιά) καί εἶναι μέλος Έπιτροπῶν τοῦ Ύπουργείου Πολιτισμοῦ καί τῆς Έπιστημονικῆς-Καλλιτεχνικῆς Έπιτροπῆς (τοῦ Κέντρου Λαϊκῶν Δρωμένων) Κομοτηνῆς (Έθνικό Δίκτυο Πόλεων).

Δημοσιεύματα: 1. Δρώμενα Θεοφανείων στήν Καλή Βρύση Δράμας (έκδοση Κοινότητας Καλῆς Βρύσης).

2. Άπαρχές (λατρευτικές καί εὔετηρίας) στή νεοελληνική έθιμολογία (Λαογραφία 37, 1993-94, σελ. 61-80).

3. Λαϊκά δρώμενα καί τό αρχαιολόγιο ὑλικό τοῦ Κέντρου Λαογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηῶν (Πρακτικά Ἀ΄ Πανελληνίου Συνεδρίου Λαϊκά Δρώμενα, Δήμος Κομοτηνῆς - Ύπουργείου Πολιτισμοῦ, 1996, σελ. 75-99).

4. Τό χωρικό κρητικό σπίτι (Πρακτικά Στ΄ Ἡμερίδας: «Κρήτη-Ίστορία, Πολιτισμός» - τυπώνεται).

5. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος στή λαϊκή παράδοση (Σερραϊκά Χρονικά, τ. 12, 1996, σελ. 5-42).

6. The Karnavalia of Sohoh near Thessaloniki, Ethnography of European Cultures, Athens 1995, σ. 86-90.

Ἡ έρευνητρια Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, ἡ ὅποια μέχρι τόν Νοέμβριο τοῦ 1995 ἄσκησε καθήκοντα Διευθύντριας τοῦ Κέντρου Λαογραφίας, συνέταξε καί ὑπέβαλε στό Ύπουργεῖο Παιδείας Πρόγραμμα Μηχανοργάνωσης τοῦ Κέντρου γιά τό Β΄ Κοινωνικό Πακέτο Στήριξης. Πραγματοποίησε επίσης:

Ἀνακοινώσεις: 1. Παράδοση καί Πραγματικότητα. Ἡ περίπτωση τοῦ Γεωργίου Σακελλίωνος Έπιστημονικό Συμπόσιο «Ρήγας Φεραῖος-Κισσός Πηλίου», Μάιος 1995. Πρακτικά τοῦ Συνεδρίου «Κισσός-Ρήγας Φεραῖος, Άθήνα 1996, σ. 23-43.

2. Ἡ διαμόρφωση τῶν διατροφικῶν συνηθειῶν στήν Πελοπόννησο (19ος-20ός αἰώνας), στό ΣΤ΄ Διεθνές Συνέδριο Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν, Σεπ./βριος 1995 (τυπώνεται στό Πρακτικά).

3. Ἡ παραδοσιακὴ διατροφή στὴν ἀγροτικὴ Ἀττικὴ (19ος—20ὸς αἰ.), Ζ' Ἐπιστημονικὴ Συνάντηση ΝΑ Ἀττικῆς, Ὀκτ. 1995. (στὰ Πρακτικά).

4. Ὁ Γ. Ἀδρακτᾶς. Ἐνας λαογράφος-ἠθογράφος τῆς Θεσσαλίας. Συνέδριο μὲ θέμα: «Ἡ Θεσσαλία στὴν Ἑλληνικὴ Γραμματεία καὶ Λογοτεχνία» (15 Δεκεμβρίου 1995). [Τυπώνεται στὰ Πρακτικά].

Διαλέξεις: 1. Ἡ ἔρευνα καὶ μελέτη τῆς διατροφῆς. Γενικὴ θεώρηση. Νέος Κύκλος Κων/πολιτῶν. (Φεβρουάριος).

2. Οἱ μετακινήσεις τῶν κτηνοτρόφων τοῦ Ἀσπροποτάμου, στὸ Τεχνικὸ Ἐπιμελητήριον Τρικάλων (Φιλολογικός, Ἱστορικός, Λογοτεχνικός Σύνδεσμος Τρικάλων, Μάρτιος 1995).

3. Οἱ φοιτητὲς τῆς Φιλολογίας μελετοῦν τὸν Παπαδιαμάντη, Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν Πειραιᾶ (Δεκέμβριος 1995).

4. Σκιαθίτικο Δωδεκαήμερο, Ἐκδήλωση γιὰ «τὰ Χριστούγεννα στὴ Λογοτεχνία» στὴ Σχολὴ Ἐθνικῆς Ἀμύνης (Δεκέμβριος 1995).

Μαθήματα - σεμινάρια: Ἀνακοίνωση στὸ European Seminar. Ethnography of European traditional Cultures, ποὺ ὀργάνωσε τὸν Ἰνστιτούτο Πολιτιστικῶν Μελετῶν Εὐρώπης καὶ Μεσογείου σὲ συνεργασία μὲ τὴν European Commission στὴν Ἀθήνα (Μάρτιος 1995).

Ἐξαμηνιαῖες παραδόσεις στοὺς φοιτητὲς τοῦ Τμήματος Φιλολογίας τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν [ὡς Λέκτωρ τῆς Λαογραφίας].

Δημοσιεύματα: 1. Αὕτη ἢ λαμπρὰ καὶ ἀγία ἡμέρα. Πασχαλινὰ ἦθη καὶ ἔθιμα μῆσα ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Παπαδιαμάντη ἀλλὰ καὶ τοῦ Μωραϊτίδη, περ. Ἑπτὰ Ἡμέρες, ἀρ. 32, σ. 18-21, 23/4/1995 ἔνθετο Καθημερινῆς μὲ γενικὸ θέμα «Πάσχα στὴ Σκιάθου».

2. Ἡ τυποβαφικὴ στὸν εὐρωπαϊκὸ χῶρο (17ος-19ος αἰ.) στὰ Πρακτικά τοῦ Συμποσίου «Ἡ τυποβαφικὴ στὴν Ἑλλάδα», Λάρισα 1994. (τυπώνεται).

3. The Research and Study of Nutrition, Ethnography of European traditional cultures, Athens 1995, σ. 130-134.

4. Ὁ Κων/νος Κούμας ὡς πηγὴ ἔθνογραφικοῦ ὕλικου, Θεσσαλικά Χρονικά, τ. 16 (τυπώνεται).

5. Παράδοση καὶ πραγματικότητα. Ἡ περίπτωση τοῦ Γεωργίου Σακελλίου, Πρακτικά τοῦ Ἐπιστημ. Συμποσίου «Ρήγας Φεραῖος-Κισσὸς Πηλίου», Ἀθήνα 1996, σ. 23-43.

6. Ἡ διαμόρφωση τῶν διατροφικῶν συνηθειῶν στὴν Πελοπόννησο (19ος-20ὸς αἰ., Πρακτικά τοῦ Ε' Διεθνοῦς Συνεδρίου Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν (τυπώνεται).

7. Πηλιορείτικα παραμύθια από το 'Αρχείο του Ν. Γ. Πολίτη, Πρακτικά Συμποσίου με θέμα Λαϊκό Παραμύθι και Παραμυθάδες στην Ελλάδα, έκδ. Καστανιώτη, 'Αθήνα, 1995, σ. 49-56.

'Ο έρευνήτης 'Ελευθέριος 'Αλεξάκης προετοίμασε και όργάνωσε το Πρόγραμμα «'Ο γάμος στους κτηνοτρόφους. Στρατηγικές και σύμβολα», έγκριμένο από την 'Επιτροπή 'Ερευνών τής 'Ακαδημίας 'Αθηνών. Πραγματοποίησε επίσης:

'Ανακοίνωση στην Ζ' 'Επιστημονική Συνάντηση ΝΑ 'Αττικής, Κορωπί ('Οκτ. 1995) με θέμα: 'Αγρότες, έργατες και προϊόντα στη Λαυρεωτική (1870-1940).

Διαλέξεις: 1. 'Η συμβολή τής Κοιν. 'Ανθρωπολογίας στη μελέτη των συστημάτων συγγένειας» στους φοιτητές του Τμήματος Κοινωνικής 'Ανθρωπολογίας του Παν/μίου του Αιγαίου.

2. «'Οικογένεια και συγγένεια στους 'Αρβανίτες τής ΝΑ 'Αττικής-Λαυρεωτικής» στους φοιτητές του Πολιτικού Τμήματος τής Νομικής Σχολής του Παν/μίου 'Αθηνών.

Προετοιμασία μελέτης για την 'Επετηρίδα του ΚΕΕΛ με θέμα: Γυναίκες, γάλα, συγγένεια: κοινά παλαιοβαλκανικά στοιχεία στο λαϊκό πολιτισμό των Βαλκανικών λαών».

'Η έρευνήτρια 'Ελένη Ψυχογιού, ή όποια προήχθη στην β' βαθμίδα έρευνήτη, συμμετέσχε στην προετοιμασία και όργάνωση του έρευνητικού Προγράμματος «'Ο γάμος στους κτηνοτρόφους. Στρατηγικές και σύμβολα», που έχει έγκριθεϊ από την 'Επιτροπή 'Ερευνών τής 'Ακαδημίας 'Αθηνών. Κατέγραψε, ήχογράφησε και βιντεοσκόπησε το «Μοιρολόγι τής Παναγίας» τή Μεγάλη Πέμπτη σε έκκλησίες του νομού 'Ηλείας σε συνεργασία με τή Γαλλίδα έρευνήτρια του Παν/μίου τής Sorbonne κ. Manuelle Karagiannis.

Πραγματοποίησε επίσης:

Διάλεξη: Μοιρολόγια του γάμου, στο Μουσείο Λαϊκών 'Οργάνων (Μάιος 1995).

Δημοσιεύματα: 1. "Αη Γιάννης ό 'Ασκητής στη Φλεβιά: Σχέση του ιεροϋ με τον φυσικό και κοινωνικό χώρο σ' ένα ήλειακό προσκύνημα, περ. 'Αλφειός 4 (1995) 33-43).

2. Οί δρόμοι των νερών, τριμηνιαία έφημ. «Δροσελή», άρ. φ. 1, 'Ιούν. 1995

3. Σχέσεις φύλων και ρόλοι συγγένειας μέσα άπ' τά γαμήλια τραγούδια, περιοδ. Revue des Etudes Neo-Helleniques, Paris-Athens, 1995, [συνεργ. με Μιράντα Τερζοπούλου].

Προετοιμασία μελέτης με θέμα «άρπαγές γυναικών στο δημοτικό τραγούδι» για δημοσίευση στην 'Επετηρίδα του Κέντρου.

Ἡ ἐρευνήτρια Μιράντα Τερζοπούλου μετέχει στὸ πρόγραμμα «Θράκη. Καταγραφή, μελέτη, προβολή τῆς μουσικο-χορευτικῆς παράδοσης» τὸ ὁποῖο ὀργανώνεται καὶ χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὸν Σύλλογο «Οἱ Φίλοι τῆς Μουσικῆς» καὶ τὸν ΟΜΜΑ.

Συμμετεῖχε, ἐπίσης, στὸ ἐρευνητικὸ Πρόγραμμα τοῦ Ἑθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου μὲ θέμα «Τὸ φαινόμενο τῆς περιθωριοποίησης τῶν μειονοτήτων στὸν ἀστικὸ χῶρο τοῦ λεκανοπεδίου τῆς Ἀθήνας. Ἡ περίπτωση τῶν Τσιγγάνων», χρηματοδοτούμενο ἀπὸ τὴ ΓΓΕΤ. Συμμετεῖχε στὴν Α' Συνάντηση γιὰ θέματα Κοινωνικοῦ Ἀποκλεισμοῦ καὶ Ἐνταξίας τῶν Τσιγγάνων στὰ πλαίσια τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Προγράμματος Εcos-Ouverture τοῦ Παιδαγωγικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀριστοτελείου Παν/μίου, πὺ ἀφορᾷ τοὺς Τσιγγάνους τῶν Σοφάδων Καρδίτσας (Ἰαν. 1995) καὶ στὸ Διεθνὲς Συμπόσιο «Ἐκπαίδευση Τσιγγάνων. Ἀνάπτυξη διδακτικοῦ ὕλικου» τῆς ΓΓ Λαϊκῆς Ἐπιμόρφωσης τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ τῆς UNESCO (Ἀπρ. 1995). Τέλος εἶναι μέλος τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἐτήσιου ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ «Ἐθνολογία».

Διαλέξεις: Ρόλοι φύλων καὶ σχέσεις συγγένειας μέσα ἀπὸ τοὺς γαμήλιους θρήνους» στὸ Μουσεῖο Ἑλληνικῶν Λαϊκῶν Ὁργάνων (Μάιος 1995).

Σεμινάριο: Ἡ κοινωνικὴ λειτουργία τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ στὸ Τμήμα Μουσικῶν Σπουδῶν τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν.

Δημοσιεύματα: 1. Οἱ Ἑλληνες Ρομ-Τσιγγάνοι. Ἡ διαχρονικὴ πορεία τῶν Τσιγγάνων ἀνὰ τὸν κόσμο καὶ ἡ ζωὴ τους στὴν Ἑλλάδα», περ. «Ἐπτὰ Ἡμέρες», ἔνθετο τῆς Ἐφθμ. Καθημερινή, 8-1-1995.

2. Ρόλοι φύλων καὶ σχέσεις συγγένειας μέσα ἀπ' τὰ γαμήλια τραγούδια, *Revue des etudes Neo-helleniques*, τ. 2, Paris-Athen 1995 [συνεργ. μὲ Ἑλένη Ψυχογιού].

Ὁ ἐρευνητῆς Παναγιώτης Καμηλάκης συντάσσει τὴ λαογραφικὴ βιβλιογραφία τῶν ἐτῶν 1986-1990 γιὰ δημοσίευση στὴν Ἐπετηρίδα τοῦ Κέντρου. Ἐπίσης πραγματοποίησε:

Ἀνακινώσεις: 1. Παραδοσιακὲς βιοτεχνίες καὶ ἐπαγγέλματα στὴν περιοχὴ Κισσοῦ τοῦ Πηλίου, στὸ Ἐπιστημονικὸ Συμπόσιο «Ρήγας-Κισσὸς Πηλίου» πὺ ὀργάνωσε ἡ Κοινότητα Κισσοῦ (Μάιος 1995).

2. Βοτεχνίες καὶ ἐπαγγέλματα στὴν περιοχὴ τοῦ Ἄργους (19ος-20ὸς αἰ.) στὸ Στ' Διεθνὲς Συνέδριο Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν (Ἄργος-Ναύπλιο, 6-10 Σεπτεμβρίου 1995).

3. Οί φορείς τῆς νεότερης ἀρχιτεκτονικῆς τῆς Κρήτης, Ζ' Ἡμερίδα με θέμα «Κρήτη: Ἱστορία καὶ Πολιτισμός» πού ὀργάνωσε ἡ Ἑνωσι Γυναικῶν Κρήτης, Ἀθήνα, Μάιος 1995.

Διάλεξη: Κρητικὰ ἔθιμα τῆς Πρωτοχρονιάς, ὁμιλία κατὰ τὴν ἐορταστικὴ ἐκδήλωση κοπῆς τῆς βασιλόπιττας τοῦ Συλλόγου Ἑλιωτῶν [Κισσάμου Χανίων] Ἀττικῆς Ἰαν. 1995.

Δημοσιεύσεις: 1. Ἐπαγγέλματα καὶ βιοτεχνικὲς δραστηριότητες τῶν κατοίκων τοῦ Βελεστίνου μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση (1991-1940). Πρακτικὰ τοῦ Β' Συνεδρίου «Φεραῖ-Βελεστίνου-Ρήγας» (2-4 Ὀκτ. 1992), μέρος Α', περ. Ὑπέρεια, τ. 2. Ἀθήνα 1994 (ἀρχὲς 1995), σ. 171-219.

2. Ὁ Ἀλέξανδρος Μαμμόπουλος (1913-1994) καὶ ἡ συμβολὴ του στὴ Λαογραφία τῆς Ἠπείρου, περ. «Ἠπειρωτικὴ Ἑστία», τεύχ. 223 (Ἀπρ. 1995), σ. 156-169.

3. Φορεῖς τῆς νεότερης ἀρχιτεκτονικῆς τῆς Κρήτης, Πεπραγμένα Ζ' Ἡμερίδας «Κρήτη. Ἱστορία καὶ Πολιτισμός».

4. Παραδοσιακὲς βιοτεχνίες καὶ ἐπαγγέλματα στὴν περιοχὴ Κισσοῦ Πηλίου, Πρακτικὰ τοῦ Ἐπιστ. Συμποσίου «Ρήγας Φεραῖος-Κισσὸς Πηλίου»

Ἡ ἐρευνήτρια Ἀλίκη Παληοδήμου πραγματοποίησε:

Ἀνακοινώσεις: Ὅψεις τῆς Θεσσαλικῆς ζωῆς στὸ «Μπουρίνι» τοῦ Μ. Καραγάτση, στὸ συνέδριο «Ἡ Θεσσαλία στὴν Ἑλληνικὴ Γραμματεία καὶ Λογοτεχνία», πού ὀργάνωσε τὸ Παν/μιο Θεσσαλίας (Δεκ. 1995).

Μαθήματα: Δίωρο μάθημα στὸν τομέα Βυζαντινῆς Φιλολογίας καὶ Λαογραφίας τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν με θέμα: Ἡθογραφία - Λαογραφία (ἐαρινὸ ἐξάμηνο).

Δημοσιεύματα: Τὸ ὑγρὸ στοιχεῖο στὸ ἔργο τοῦ Ἀνδρέα Καρκαβίτσα, περ. Ἑπτὰ Ἡμέρες, ἔνθετο τῆς ἐφημ. Καθημερινή, Αὐγούστος 1995.

Ἡ ἐρευνήτρια μουσικὸς Μαρία Ἀνδρουλάκη πραγματοποίησε:

Ἀνακοίνωση: Ἡ μουσικὴ τοῦ χελιδονίσματος στὸ Δωδεκανησικὸ χῶρο (Τὰ κάλαντα τοῦ Μάρτη), στὸ Θ' Πολιτιστικὸ Συμπόσιο Κάσου πού ὀργάνωσε ἡ Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν Δωδεκανήσου ἀπὸ 20-23 Αὐγ. 1995.

Τὸ ἔργο πού ἐπιτελέσθηκε μετὰ τὴ βοήθεια τῶν ἐρευνητῶν, πού ἐργάσθηκαν μετὰ πρωτοφανῆ σύμπνοια καὶ ἐνθουσιασμό γιὰ τὴν ἀνασυγκρότηση τοῦ Κέντρου, παρὰ τὰ προβλήματα πού ἀντιμετώπισαν, καὶ μετὰ τὴν ἀμέριστη συμπαράσταση ὅλων τῶν μελῶν τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὰ Πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεών της, καὶ τῆς Διοικήσεως τῆς Ἀκαδημίας, ἴσως δὲν εἶναι ἀντάξιο

τῶν προσδοκιῶν τῶν ἰδρυτῶν τοῦ Κέντρου, ποὺ κλείνει σὲ λίγο 80 χρόνια ζωῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν ὀνείρων τῶν ἐρευνητῶν του. Ἄν ἐξασφαλισθεῖ, ὅμως, ἡ ψυχικὴ ἡρεμία ποὺ εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὴν ἐρευνα, τὸ ἔργο τοῦ Κέντρου θὰ προχωρήσει μὲ ταχύτερους ρυθμούς.

Ἡ σύνταξη τῶν Πεπραγμένων τοῦ Κέντρου ἔγινε σὲ συνεργασία μὲ τὴν μέχρι πρόσφατα ἐκλεγμένη Διευθύντρια τοῦ Κέντρου Αἰκ. Πολυμέρου-Καμηλάκη, ἡ ὁποία μοῦ παρέδωσε τὸ Ἄρχεῖο τοῦ Κέντρου, τὸ γραφεῖο τῆς Διευθύνσεως καὶ παρέστη κατὰ τὴν συνεδρίαση τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 30 Νοεμβρίου 1995, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Προέδρου της, προκειμένου νὰ διευκολυνθεῖ τὸ ἔργο τῆς ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων μου, ὡς Διευθύνοντος τοῦ Κέντρου. Ἐπίσης ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν τὰ σημειώματα τῶν ἰδίων τῶν ἐρευνητῶν γιὰ τὴν ἐκτὸς τοῦ Κέντρου δραστηριότητά τους.

Ἄγγελος Δευτεραῖος
Διευθύνων τοῦ ΚΕΕΛ